

بررسی کیفیت سود شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده صورت‌های مالی

شکراله خواجوی*، محمدحسین قدیریان آرانی**

تاریخ دریافت: ۹۲/۰۶/۰۷

تاریخ پذیرش: ۹۲/۱۰/۲۸

چکیده

هدف این پژوهش بررسی تجربی کیفیت سود شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده صورت‌های مالی است که در بورس اوراق بهادار تهران پذیرفته شده‌اند. به منظور دستیابی به اهداف پژوهش سه فرضیه اصلی تدوین و برای آزمون آن‌ها از اطلاعات ۱۰۱ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی بازه زمانی ۱۳۸۳ تا ۱۳۹۰ استفاده شده است. هم‌چنین کیفیت اقلام تعهدی، توان پیش‌بینی سود، محافظه‌کاری سود و هموارسازی سود به عنوان سنج‌های کیفیت سود در نظر گرفته شدند.

یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد اگرچه کیفیت سود گزارش شده اولیه شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده به گونه‌ای معنادار پایین‌تر از کیفیت سود شرکت‌هایی است که صورت‌های مالی خود را تجدید ارائه نکرده‌اند؛ اما بین کیفیت سود تجدید ارائه شده شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده و کیفیت سود شرکت‌هایی که صورت‌های مالی خود را تجدید ارائه نکرده‌اند، تفاوت معناداری وجود ندارد. هم‌چنین در سطح شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده، کیفیت سود تجدید ارائه شده به‌طور معناداری بالاتر از کیفیت سود گزارش شده اولیه است.

واژه‌های کلیدی: کیفیت سود، تجدید ارائه صورت‌های مالی، کیفیت اقلام تعهدی، توان پیش‌بینی سود،

محافظه‌کاری سود، هموارسازی سود

طبقه بندی موضوعی: M41

* دانشیار حسابداری دانشگاه شیراز، (نویسنده مسئول)، (shkhajavi@rose.shirazu.ac.ir)

** کارشناس ارشد حسابداری دانشگاه شیراز، (ghadirian.a.88@gmail.com)

مقدمه

هدف صورت‌های مالی، ارائه اطلاعاتی تلخیص و طبقه‌بندی شده درباره وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف پذیری مالی و حد تجاری است که برای طیفی گسترده از استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی در اتخاذ تصمیمات اقتصادی مفید واقع شود (کمیته تدوین استانداردهای حسابداری، ۱۳۸۸). سود خالص یکی از مهم‌ترین اقلام صورت‌های مالی است که به عنوان معیار ارزیابی عملکرد و توانایی سودآوری واحد انتفاعی مورد توجه قرار می‌گیرد. اما از آنجا که محاسبه سود خالص تحت تأثیر اختیار عمل مدیران در استفاده از اصول تحقق و تطابق و همچنین برآورد و پیش‌بینی است، امکان دارد سود منعکس‌کننده عملکرد واقعی شرکت‌ها نباشد. بنابراین قانون‌گذاران، تدوین‌کنندگان استانداردهای حسابداری، پژوهشگران، واسطه‌های اطلاعاتی^۱ و سرمایه‌گذاران تلاش دارند تا ارتباط بین کیفیت سود^۲ و میزان آن را به عنوان معیار عملکرد، بهتر درک کنند (چنگ و همکاران، ۲۰۱۳).

کیفیت سود مفهومی است که در ادبیات مربوط به آن، تعریف رایج و یگانه‌ای وجود ندارد، بلکه ادبیات موجود برای تعریف آن از معیارهای گوناگونی استفاده می‌کند (بالسام و همکاران، ۲۰۰۳). برخی از تعاریف بیان شده برای کیفیت سود به شرح زیر است:

شپیر و وینسنت (۲۰۰۳) کیفیت سود را مرتبط با سود مورد نظر هیکس می‌دانند، یعنی حداکثر مبلغی که می‌توان به مالکان پرداخت کرد به شرط آن که وضعیت شرکت در پایان دوره نسبت به ابتدای دوره تغییر نکند. از دید آن‌ها کیفیت سود عبارت است از حدی از صداقت که عایدات گزارش شده در گزارش سود مورد نظر هیکس از خود نشان می‌دهد (شپیر و وینسنت، ۲۰۰۳). وایت و همکاران (۲۰۰۳) کیفیت سود را به صورت میزان محافظه‌کاری^۳ سود گزارش شده شرکت در نظر می‌گیرند (وایت و همکاران، ۲۰۰۳). اسکولر (۲۰۰۴) کیفیت سود را به شکل رابطه بین اقلام تعهدی و جریان‌های نقدی تعریف می‌کند (اسکولر، ۲۰۰۴). ویسواناتان (۲۰۰۶) از مفهوم نزدیکی به نقد^۴ به عنوان ویژگی و مشخصه مطلوب بودن سود استفاده می‌کند. بنابراین سودی که به جریان‌های نقد نزدیک‌تر باشد، یعنی سودی که نسبتاً اقلام تعهدی آن کم باشد، کیفیت بالایی دارد (هرلی، ۲۰۱۲). بارث و همکاران (۲۰۰۸) نیز کیفیت بالای سود را به صورت کمتر بودن مدیریت سود^۵ تعریف کردند. کیفیت سود در این

معنی یک مفهوم ذاتی نیست، بلکه ترجیحاً نبود دستکاری و سوگیری در سود نشانگر کیفیت بالای سود است (هرلی، ۲۰۱۲).

از طرفی طبق بند ۳۹ استاندارد حسابداری شماره ۱ ایران، در مواردی که نحوه ارائه یا طبقه‌بندی اقلام در صورت‌های مالی اصلاح می‌شود، به‌منظور اطمینان از قابلیت مقایسه اقلام صورت‌های مالی، مبلغ مقایسه‌ای باید تجدید طبقه‌بندی شود مگر این که این امر ممکن نباشد. هم‌چنین ماهیت، مبلغ و دلیل تجدید طبقه‌بندی باید افشا گردد (کمیته تدوین استانداردهای حسابداری، ۱۳۸۸). افزون بر این طبق الزامات استاندارد حسابداری شماره ۶ با عنوان گزارش عملکرد مالی، چنان‌چه در رویه حسابداری تغییری صورت گیرد ارقام مقایسه‌ای دوره (های) قبل باید بر مبنای رویه جدید ارائه مجدد شود (کمیته تدوین استانداردهای حسابداری، ۱۳۸۸).

به اعتقاد شولز (۲۰۰۸) دلایل اصلی تجدید ارائه عبارتند از درآمدها (مثلاً شناسایی نادرست یا سؤال برانگیز درآمد)، هزینه‌ها (مثلاً به اشتباه سرمایه‌ای کردن مخارج)، و طبقه‌بندی مجدد و افشا (مثلاً طبقه‌بندی بازپرداخت بدهی‌ها به عنوان سرمایه‌گذاری) (شولز، ۲۰۰۸). هریبار و جنکینز (۲۰۰۴) معتقدند که شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده صورت‌های مالی به دلیل مسائل مربوط به شناسایی درآمد، بهای تمام شده، هزینه‌های عملیاتی، دارایی‌ها و موجودی‌ها اقدام به تجدید ارائه صورت‌های مالی خود می‌کنند (هریبار و جنکینز، ۲۰۰۴). بنابراین تجدید ارائه صورت‌های مالی را بر اساس دلایل آن، می‌توان به سه دسته کلی تقسیم کرد:

۱- تجدید ارائه ناشی از مسائل مربوط به شناسایی درآمدها و هزینه‌ها؛

۲- تجدید ارائه ناشی از مسائل مربوط به شناسایی دارایی‌ها، بدهی‌ها و ذخایر؛

۳- تجدید ارائه ناشی از مسائل مربوط به طبقه‌بندی اقلام صورت‌های مالی.

هم‌چنین نتایج بسیاری از پژوهش‌ها حاکی از این است که تعداد صورت‌های مالی تجدید ارائه شده توسط شرکت‌های سهامی عام به‌طور قابل ملاحظه‌ای در حال افزایش است. افزایش تجدید ارائه، مبین این موضوع است که صورت‌های مالی منتشر شده دوره یا دوره‌های قبل توسط مدیریت که مورد تأیید استفاده‌کنندگان برای اتخاذ تصمیم واقع شده است، به‌طور نادرست ارائه شده و غیرقابل اتکا است (ثقفی و همکاران، ۱۳۹۰). به بیان دیگر، هنگامی که شرکتی صورت‌های مالی خود را تجدید ارائه می‌کند، می‌پذیرد که اشتباه با اهمیت یا رویه‌ای

نادرست در صورت‌های مالی دوره یا دوره‌های گذشته خود داشته است (بولو و همکاران، ۱۳۹۱). در نتیجه حتی اگر مدیریت قصد سوء استفاده از تجدید ارائه را نداشته باشد و یا به عبارتی اشتباهات سهوی منجر به ارائه مجدد صورت‌های مالی شود؛ تجدید ارائه نشانه‌ای از سیستم اطلاعاتی و گزارشگری ضعیف است (کالن و همکاران، ۲۰۰۶). به طور کلی صورت‌های مالی تجدید ارائه شده پیام و علائمی پیرامون قابل اتکا نبودن صورت‌های مالی دوره‌های گذشته و کیفیت پایین آن‌ها ارائه می‌نماید (ژیا، ۲۰۰۶؛ نقل از شریعت‌پناهی و کاظمی، ۱۳۸۹). بنابراین صرف نظر از سهوی یا عمدی بودن تجدید ارائه و دلایل انجام آن، ارائه مجدد صورت‌های مالی که در نتیجه آن اطلاعات گزارش شده در دوره‌های قبلی اصلاح می‌شود، نشانه‌ای از کیفیت پایین اطلاعات حسابداری و از جمله سود گزارش شده در سال‌های قبل می‌باشد.

با توجه به مطالب پیش گفته پژوهش حاضر با هدف پاسخ به این پرسش انجام خواهد شد که آیا کیفیت سود شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده صورت‌های مالی پایین‌تر از کیفیت سود شرکت‌هایی است که صورت‌های مالی خود را تجدید ارائه نکرده‌اند؟ همچنین با انجام این پژوهش می‌توان نشان داد که آیا شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده، کیفیت سود تجدید ارائه شده را نسبت به سود گزارش شده اولیه خود بهبود می‌بخشند؟ و در نتیجه استفاده‌کنندگان از اطلاعات صورت‌های مالی می‌توانند به سودهای تجدید ارائه شده نسبت به سودهای گزارش شده بیشتر اتکا کنند؟ با توجه به زیاد بودن موارد تجدید ارائه صورت‌های مالی در ایران و از آن‌جا که پایین بودن کیفیت سود موجب تخصیص ناکارآمد منابع و در نتیجه انتقال نامناسب ثروت می‌شود (شیپر و وینسنت، ۲۰۰۳)، هم‌چنین؛ انجام این پژوهش و پاسخ‌گویی به پرسش‌های مطرح شده از اهمیت فراوانی برخوردار است.

در ادامه مقاله، پس از مرور پیشینه، فرضیه‌های پژوهش تبیین می‌شود. سپس روش پژوهش توصیفی و یافته‌های تجربی آزمون فرضیه‌ها مطرح می‌گردد. در نهایت با توجه به نتایج آزمون فرضیه‌ها نتیجه‌گیری و پیشنهادها ارائه می‌شود.

پیشینه پژوهش

با توجه به زیاد بودن پژوهش‌های انجام گرفته در رابطه با موضوع پژوهش حاضر، در نگاره (۱) خلاصه‌ای از پژوهش‌های مربوط ارائه شده است.

نگاره (۱): خلاصه‌ای از پژوهش‌های انجام گرفته درباره کیفیت سود و تجدید ارائه

صورت‌های مالی

پژوهشگر(ان)	سال	نتیجه
هوآنگ و ژانگ	۲۰۰۹	شرکت‌هایی که اقدام به بیش‌نمایی سودهای خود می‌کنند، پس از تجدید ارائه نسبت به قبل از آن رویه‌های حسابداری محافظه‌کارانه‌تری را برمی‌گزینند.
کراوت و شولین	۲۰۱۰	ریسک اطلاعاتی شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده صورت‌های مالی به دنبال تجدید ارائه افزایش می‌یابد. همچنین میزان این افزایش ریسک اطلاعاتی به دفعات و علت تجدید ارائه بستگی دارد.
ویدمن و هندریکس	۲۰۱۰	خطاهای برآورد اقلام تعهدی سرمایه در گردش به‌طور متوسط در دوره قبل از تجدید ارائه صورت‌های مالی به میزان قابل توجهی مثبت است؛ ولی در دوره پس از تجدید ارائه به‌طور قابل توجهی نزدیک به صفر است.
کوبین	۲۰۱۱	شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده دو سال پیش و پس از تجدید ارائه اقدام به افزایش پایداری سود خود می‌کنند. همچنین، بخش تجدید ارائه شده سود نسبت به سود گزارش شده اولیه بسیار پایدارتر است.
اترج و همکاران	۲۰۱۲	افزایش در محافظه‌کاری به دنبال تجدید ارائه، مشروط به بهبود در حاکمیت شرکتی است. همچنین میزان محافظه‌کاری در شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده صورت‌های مالی، در سال تجدید ارائه کمتر از میزان محافظه‌کاری در شرکت‌هایی است که اقدام به تجدید ارائه صورت‌های مالی خود نکرده‌اند.
هرلی	۲۰۱۲	کیفیت سود شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده در سال تجدید ارائه و ۱۰ سال قبل از آن پایین‌تر از شرکت‌های مشابهی است که صورت‌های مالی خود را تجدید ارائه نکرده‌اند. همچنین پس از تجدید ارائه، تفاوت بین کیفیت سود شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده و گروه کنترل کاهش می‌یابد.
شریعت‌پناهی و کاظمی	۱۳۸۹	تجدید ارائه صورت‌های مالی موجب کاهش محتوای اطلاعاتی سود می‌شود. همچنین شرکت‌هایی که عمده‌ترین دلیل تجدید ارائه صورت‌های مالی آن‌ها اشتباه ناشی از شناسایی درآمد است، محتوای اطلاعاتی سود آن‌ها کاهش یافته است.

پژوهشگر(ان)	سال	نتیجه
ثقفی و همکاران	۱۳۹۰	ضریب واکنش به سود برای چهار فصل پس از تجدید ارائه، منفی است. به عبارتی، متعاقب تجدید ارائه صورت‌های مالی، کاهش بلند مدت در محتوای اطلاعاتی سود رخ می‌دهد.
نیکبخت و رفیعی	۱۳۹۱	سودآوری، اهرم مالی، طول دوره تصدی مدیریت، تغییر مدیریت، تغییر حسابر س و اندازه مؤسسه حسابرسی بر وقوع تجدید ارائه مؤثر است.
نمازی و رضایی	۱۳۹۱	در سطح کل صنایع نرخ تورم بر هیچ یک از معیارهای انتخاب شده برای کیفیت سود تأثیر معناداری ندارد.
بهارمقدم و دولت‌آبادی	۱۳۹۱	سود تجدید ارائه شده در مقایسه با سود گزارش شده از پایداری و قابلیت پیش‌بینی بیشتری برخوردار است.
رحمانی و نجف‌تومرای	۱۳۹۱	بعد از تجدید ارائه صورت‌های مالی، ریسک اطلاعاتی اختیاری افزایش می‌یابد؛ به علاوه تجدید ارائه حساب‌های اصلی در مقایسه با حساب‌های غیر اصلی باعث افزایش بیشتر در ریسک اطلاعاتی ذاتی می‌شود، اما با افزایش ریسک اطلاعاتی اختیاری همراه نیست.
بولو و همکاران	۱۳۹۱	تجدید ارائه صورت‌های مالی با مدیریت سود رابطه منفی و معنادار و با پایداری سود رابطه مثبت و معنادار دارد.
آقایی و همکاران	۱۳۹۲	کیفیت سود به طور معناداری از دوره تحریف تا دوره بعد از تجدید ارائه افزایش یافته است. همچنین تغییر اندازه شرکت، تغییر فروش، تغییر جریان‌های نقدی حاصل از عملیات، تغییر نسبت بدهی، نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری سهام، درصد مالکیت سرمایه‌گذاران نهادی و مدت تصدی مدیرعامل با تغییر کیفیت سود در شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده رابطه معناداری دارند.

فرضیه‌های پژوهش

در راستای دستیابی به اهداف پژوهش و با توجه به مبانی نظری و پیشینه مطرح شده، فرضیه‌های پژوهش به شرح زیر طراحی و تدوین شده است:

۱. بین کیفیت سود گزارش شده اولیه شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده صورت‌های مالی و کیفیت سود شرکت‌هایی که صورت‌های مالی خود را تجدید ارائه نکرده‌اند، تفاوت معناداری وجود دارد.

۲. بین کیفیت سود تجدید ارائه شده شرکت‌های تجدید ارائه کننده صورت‌های مالی و کیفیت سود شرکت‌هایی که صورت‌های مالی خود را تجدید ارائه نکرده‌اند، تفاوت معناداری وجود دارد.

۳. در شرکت‌های تجدید ارائه کننده صورت‌های مالی، بین کیفیت سود تجدید ارائه شده و کیفیت سود گزارش شده تفاوت معناداری وجود دارد.

روش پژوهش

این پژوهش از نوع علی مقایسه‌ای و از لحاظ هدف کاربردی است. داده‌ها و اطلاعات مورد نیاز عمدتاً از طریق بانک‌های اطلاعاتی سازمان بورس اوراق بهادار تهران، صورت‌های مالی سالانه شرکت‌ها و نرم‌افزار تدبیرپرداز جمع‌آوری شده‌اند. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار اکسل ۲۰۱۰ آماده و سپس با استفاده از نرم‌افزار SPSS-21 تجزیه و تحلیل انجام شده است.

در پژوهش حاضر، با توجه به نوع داده‌ها و روش‌های تجزیه و تحلیل موجود، به منظور بررسی فرضیه‌های اصلی اول و دوم از آزمون مقایسه میانگین دو جامعه مستقل^۹ و برای بررسی فرضیه اصلی سوم از آزمون مقایسه میانگین دو جامعه وابسته^{۱۰} (آزمون مقایسه زوجی) استفاده شده است.

متغیرهای پژوهش

اگرچه تاکنون پیرامون کیفیت سود پژوهش‌های متعددی انجام شده است، اما معمولاً در هر کدام از این پژوهش‌ها تنها یک یا دو بعد کیفیت سود مورد استفاده قرار گرفته است (مایرز و همکاران، ۲۰۰۳). بیش‌تر این مدل‌ها و تعاریف مشابهند ولی هیچ کدام دید جامعی نسبت به کیفیت سود ندارند (بلواری و همکاران، ۲۰۰۵). به عبارتی با توجه به پیچیده بودن مفهوم کیفیت سود و وجود تعاریف متعدد برای آن، معیارهای سنجش گوناگونی نیز برای این مفهوم وجود دارد. بنابراین اگر برای ارزیابی کیفیت سود یک بعد کیفیت سود مورد بررسی قرار گرفته و از دیگر ابعاد آن چشم‌پوشی شود، ممکن است نتیجه‌گیری‌ها در مورد کیفیت سود شرکت‌ها به درستی انجام نگیرد. برای حل این مشکل در پژوهش حاضر از چهار معیار برای ارزیابی کیفیت سود استفاده شده است که در ادامه هر یک توضیح داده می‌شود.

کیفیت اقلام تعهدی

کیفیت اقلام تعهدی^{۱۱} عبارت است از درجه نزدیکی سود به میزان جریان‌های نقدی ایجاد شده (فرانسیس و همکاران، ۲۰۰۵). در این پژوهش از کیفیت سود اندازه‌گیری شده به وسیله مدل دیچاو و دیچو (۲۰۰۲) به عنوان کیفیت اقلام تعهدی استفاده شده است. این مدل به شرح زیر می‌باشد:

$$\alpha_0 + \alpha_1 CFO_{i,t-1} + \alpha_2 CFO_{i,t} + \alpha_3 CFO_{i,t} + \varepsilon_{i,t} = \Delta W C_{i,t} \quad (1)$$

$\Delta W C$: اقلام تعهدی سرمایه در گردش جاری؛ CFO : جریان نقدی خالص ناشی از فعالیت‌های عملیاتی؛ ε : عبارت است از مقدار باقیمانده مدل.

در مدل رگرسیون بالا، اقلام تعهدی سرمایه در گردش جاری به شکل زیر محاسبه می‌شود:

$$\Delta W C_{i,t} = \Delta C A_{i,t} - \Delta C a s h_{i,t} - \Delta C L_{i,t} + \Delta S D_{i,t} \quad (2)$$

$\Delta C A$: تغییر در دارایی‌های جاری؛ $\Delta C a s h$: تغییر در نقد و معادل‌های نقدی؛ $\Delta C L$: تغییر در بدهی‌های جاری؛ $\Delta S D$: تغییر در حصة جاری تسهیلات دریافتی.

لازم به ذکر است که برای خنثی نمودن اندازه شرکت‌ها، تمام متغیرهای معادله (۱) به میانگین جمع دارایی‌ها تقسیم شده‌اند. هم‌چنین با توجه به کوتاه بودن سری زمانی هر شرکت، مدل رگرسیونی (۱) در سطح کل شرکت‌ها برازش شده است. انحراف معیار خطای برآورد این مدل برای هر شرکت که با استفاده از داده‌های دوره‌های چهار ساله محاسبه شده است، به عنوان شاخص معکوسی از کیفیت اقلام تعهدی در نظر گرفته می‌شود. بنابراین بالاتر بودن انحراف معیار مدل (۱) نشان‌گر پایین بودن کیفیت اقلام تعهدی و در نتیجه پایین بودن کیفیت سود است.

توان پیش‌بینی سود

در چارچوب نظری گزارشگری مالی ایران ارزش پیش‌بینی‌کنندگی به‌عنوان بخشی از ویژگی مربوط بودن مطرح شده است. پیش‌بینی جریان نقد عملیاتی سال بعد توسط سود عملیاتی سال جاری یکی از معیارهایی است که به‌عنوان معیار ارزش پیش‌بینی‌کنندگی سود

در نظر گرفته شده است (دیچاو، ۱۹۹۴). در این پژوهش با تجزیه و تحلیل رابطه سود عملیاتی سال جاری و جریان‌های نقدی عملیاتی سال بعد، توان پیش‌بینی^{۱۲} سود اندازه‌گیری می‌شود. بنابراین در پژوهش حاضر از قدرمطلق اشتباهات پیش‌بینی مدل زیر به‌عنوان معیاری معکوس جهت اندازه‌گیری توان پیش‌بینی سودهای جاری استفاده می‌شود:

$$CFO_{i,t+1} = \beta_0 + \beta_1 OP_{i,t} + \varepsilon_{i,t} \quad (۳)$$

CFO: جریان نقدی خالص ناشی از فعالیت‌های عملیاتی؛ *OP*: سود عملیاتی.

لازم به ذکر است که در مدل بالا برای همسان‌سازی متغیرها و حذف اثر اندازه شرکت‌ها در نتایج پژوهش، تمامی متغیرها بر حسب میانگین دارایی‌های شرکت استاندارد شده است. هم‌چنین با توجه به کوتاه بودن سری زمانی هر شرکت، مدل رگرسیونی (۳) در سطح کل شرکت‌ها برازش شده است.

محافظه کاری سود

در چارچوب نظری گزارش‌گری مالی ایران احتیاط^{۱۳} (محافظه کاری) به‌عنوان بخشی از ویژگی قابل اتکا بودن در نظر گرفته شده است. احتیاط عبارت است از کاربرد درجه‌ای از مراقبت که در اعمال قضاوت برای انجام برآورد در شرایط ابهام مورد نیاز است به گونه‌ای که درآمدها یا دارایی‌ها بیشتر از واقع و هزینه‌ها یا بدهی‌ها کمتر از واقع ارائه نشود (کمیته تدوین استانداردهای حسابداری، ۱۳۸۸). حسابداری محافظه کارانه نه تنها کیفیت اقلام گزارش شده در ترازنامه را تحت تأثیر قرار می‌دهد، بلکه بر کیفیت سود گزارش شده در صورت سود و زیان نیز تأثیرگذار است (پنمن و ژانگ، ۲۰۰۲). در این پژوهش برای اندازه‌گیری محافظه کاری از مدل گیولی و هین (۲۰۰۰) استفاده می‌شود. هرچه نسبت به‌دست آمده از این مدل بیشتر باشد، محافظه کاری بیشتر و در نتیجه کیفیت سود بالاتر خواهد بود. مدل مورد استفاده توسط گیولی و هین (۲۰۰۰) برای اندازه‌گیری محافظه کاری به شرح زیر می‌باشد:

$$(-1) * \frac{NOACC_{i,t}}{TA_{i,t-1}} \quad (۴)$$

NOACC: اقلام تعهدی غیر عملیاتی؛ *TA*: ارزش دفتری دارایی‌ها.

در مدل بالا ارقام تعهدی غیر عملیاتی با فرمول زیر محاسبه می‌شود:

$$(۵) \quad NOACC_{i,t} = ACC_{i,t} - OACC_{i,t}$$

ACC : جمع ارقام تعهدی؛ $OACC$: ارقام تعهدی عملیاتی.

جمع ارقام تعهدی و ارقام تعهدی عملیاتی نیز به وسیله فرمول‌های زیر محاسبه می‌شود:

$$(۶) \quad ACC_{i,t} = OP_{i,t} - CFO_{i,t} + DE_{i,t}$$

CFO : وجه نقد عملیاتی؛ OP : سود عملیاتی؛ DE : هزینه استهلاک.

$$(۷) \quad OACC_{i,t} = \Delta (AR_{i,t} + I_{i,t} + PE_{i,t}) - \Delta (AP_{i,t} + TP_{i,t})$$

AR : حساب‌های دریافتی؛ I : موجودی مواد و کالا؛ PE : پیش‌پرداخت هزینه‌ها؛ AP :

حساب‌های پرداختی؛ TP : مالیات‌های پرداختی.

هموارسازی سود

دو دیدگاه متناقض در مورد رابطه هموارسازی سود^{۱۴} وجود دارد. در دیدگاه اول فرض می‌شود مدیریت به‌طور ساختگی نوسانات را هموار می‌کند. مطابق این دیدگاه هموارسازی سود نشانه‌ای از کیفیت پایین سود است. اما در دیدگاه دوم فرض می‌شود که مدیریت با استفاده از اطلاعات محرمانه ناپایداری‌ها را هموار می‌کند. بر طبق این دیدگاه هموارسازی سود، بیانگر بالا بودن کیفیت سود است (فرانسیس و همکاران، ۲۰۰۸). در پژوهش حاضر همچون پژوهش‌های لئوز و همکاران (۲۰۰۳) و عبدالغنی (۲۰۰۵) فرض می‌شود مدیریت برای هموارسازی سود به‌طور ساختگی نوسانات را هموار می‌کند، به عبارتی هموارسازی سود به‌عنوان معیار معکوسی از کیفیت سود در نظر گرفته می‌شود و بر اساس مفهوم تغییرپذیری^{۱۵} سود اندازه‌گیری می‌گردد. این معیار از طریق نسبت انحراف معیار سود عملیاتی به انحراف معیار جریان نقدی عملیاتی تعیین می‌شود، که هر دو بر اساس کل دارایی‌ها تعدیل شده است. کمتر بودن این نسبت، بیانگر هموارسازی بیشتر سود و در نتیجه کیفیت کمتر سود است. لازم به ذکر است انحراف معیار سود عملیاتی و انحراف معیار جریان وجه نقد عملیاتی برای دوره‌های چهارساله محاسبه شده‌اند.

$$\frac{\sigma(OP_i)}{\sigma(CFO_i)}$$

(۸) OP : سود عملیاتی شرکت؛ CFO : جریان نقدی عملیاتی.

جامعه و نمونه آماری پژوهش

جامعه آماری این پژوهش، شامل کلیه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است که طی سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۸۰، در بورس اوراق بهادار تهران فعالیت داشته‌اند. در این پژوهش از نمونه‌گیری آماری استفاده نشده است. اما شرکت‌های مورد بررسی بر اساس محدودیت‌های زیر انتخاب شده‌اند:

۱. سال مالی شرکت منتهی به پایان اسفند ماه هر سال باشد؛
  ۲. طی سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۱ تغییر سال مالی نداشته باشد؛
  ۳. اطلاعات مالی مورد نیاز به منظور استخراج داده‌های مورد نیاز در دسترس باشد؛
  ۴. تا پایان سال مالی ۱۳۷۹ در بورس اوراق بهادار تهران پذیرفته شده باشد؛
  ۵. جزء بانک‌ها و مؤسسات مالی (شرکت‌های سرمایه‌گذاری، واسطه‌گری مالی، شرکت‌های هلدینگ و لیزینگ‌ها) نباشد؛ زیرا افشای اطلاعات مالی و ساختارهای راهبردی شرکتی در آن‌ها متفاوت است.
- لازم به ذکر است اگرچه قلمرو زمانی این پژوهش محدود به بازه زمانی ۱۳۹۰-۱۳۸۳ است؛ اما از اطلاعات مالی سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۲ نیز در محاسبه کیفیت ارقام تعهدی و هموارسازی سود استفاده شده است. هم‌چنین برای محاسبه کیفیت سود تجدید ارائه سال ۱۳۹۰، صورت‌های مالی سال ۱۳۹۱ مورد استفاده قرار گرفته است. از این‌رو محدودیت‌های دوم و چهارم به صورت بالا مطرح شده‌اند.
- با توجه به محدودیت‌های فوق از بین تمامی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس تعداد ۱۰۱ شرکت حائز شرایط بالا بوده و مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

یافته‌های پژوهش

در این قسمت نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش ارائه شده است. آمار توصیفی متغیرهای پژوهش در نگاره‌های دوم تا پنجم ارائه شده است.

نگاره (۲): آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش در سطح کل شرکت‌ها

متغیر	مشاهدات	میانگین	حداکثر	حداقل	انحراف معیار
کیفیت اقلام تعهدی	۸۰۸	۰/۰۷۱۶۳	۰/۵۶۲۵۱	۰/۰۰۰۰۳	۰/۰۶۹۹۸
توان پیش‌بینی سود	۸۰۸	۰/۱۲۱۲۳	۱/۷۷۹۹۳	۰/۰۰۰۰۳	۰/۱۴۱۴۳
محافظه کاری سود	۸۰۸	-۰/۰۳۵۲۶	۱/۲۰۸۸۴	-۰/۶۱۲۱۳	۰/۱۲۹۰۱
هموارسازی سود	۸۰۸	۰/۹۸۸۹۴	۱۰/۴۵۵۷۱	۰/۰۱۳۱۳	۱/۰۸۴۸۳

برای محاسبه کیفیت اقلام تعهدی و توان پیش‌بینی سود به جریان وجه نقد عملیاتی سال آتی نیاز است، همچنین مقدار تجدید ارائه شده این داده برای سال ۱۳۹۰ (یعنی جریان وجه نقد عملیاتی تجدید ارائه شده سال ۱۳۹۱) در دسترس نیست؛ در نتیجه با استفاده از داده‌های صورت‌های مالی تجدید ارائه شده کیفیت اقلام تعهدی و توان پیش‌بینی سود برای سال ۱۳۹۰ قابل محاسبه نیست. با توجه به این موضوع معیارهای کیفیت اقلام تعهدی و توان پیش‌بینی سود محاسبه شده بر اساس اطلاعات صورت‌های مالی تجدید ارائه شده تنها برای بازه زمانی ۱۳۸۹-۱۳۸۳ در نگاره (۴) ارائه شده است.

نگاره (۳): آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش در سطح شرکت‌های تجدید ارائه

کننده صورت‌های مالی، محاسبه شده با استفاده از اطلاعات صورت‌های مالی

گزارش شده اولیه

متغیر	مشاهدات	میانگین	حداکثر	حداقل	انحراف معیار
کیفیت اقلام تعهدی	۷۰۷	۰/۰۷۳۶۱	۰/۵۶۲۵۱	۰/۰۰۰۰۳۴	۰/۰۷۲۱۲
توان پیش‌بینی سود	۷۰۷	۰/۱۲۵۰۱	۱/۷۷۹۹۳	۰/۰۰۰۰۳	۰/۱۴۲۳۴
محافظه کاری سود	۷۰۷	-۰/۰۳۸۱۱	۱/۲۰۸۸۳	-۰/۶۱۲۶۱	۰/۱۳۰۳۶
هموارسازی سود	۷۰۷	۰/۹۵۹۱۴	۱۰/۴۵۵۷۱	۰/۰۱۳۱۳	۱/۰۷۶۴۹

همان‌طور که در نگاره (۳) مشاهده می‌شود، در حدود ۸۸ درصد سال-شرکت‌های مورد بررسی اقدام به تجدید ارائه صورت‌های مالی شده است. لازم به ذکر است که از بین این

سال- شرکت‌ها، در ۴۲ سال- شرکت مورد بررسی اگرچه اقدام به تجدید ارائه صورت‌های مالی شده، اما در صورت‌های مالی سال آتی به این موضوع اشاره نشده است.

نگاره (۴): آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش در سطح شرکت‌های تجدید ارائه-کننده صورت‌های مالی، محاسبه شده با استفاده از اطلاعات صورت‌های مالی تجدید ارائه شده

متغیر	مشاهدات	میانگین	حداکثر	حداقل	انحراف معیار
کیفیت اقلام تعهدی	۶۱۶	۰/۰۶۳۳۲	۰/۴۶۶۴۵	۰/۰۰۰۰۳	۰/۰۶۱۳۵
توان پیش‌بینی سود	۶۱۶	۰/۱۰۷۹۹	۱/۴۹۲۸۹	۰/۰۰۰۰۳	۰/۱۲۳۳۴
محافظه کاری سود	۷۰۷	-۰/۰۲۶۳۱	۲/۱۹۳۷۶	-۱/۴۹۳۶۳	۰/۱۷۵۴۰
هموارسازی سود	۷۰۷	۱/۰۸۹۳۶	۱۴/۵۱۵۶۹	۰/۰۱۹۲۱	۱/۶۱۵۵۸

با در نظر گرفتن رابطه معیارهای استفاده شده با کیفیت سود و مقایسه اطلاعات ارائه شده در نگاره‌های (۳) و (۴) به نظر می‌رسد میانگین کیفیت سود تجدید ارائه شده شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده صورت‌های مالی بالاتر از میانگین کیفیت سود گزارش شده اولیه آن‌ها باشد. البته نتیجه‌گیری نهایی در مورد این موضوع مستلزم بررسی بیشتر است که در ادامه به آن پرداخته می‌شود.

با در نظر گرفتن رابطه معیارهای استفاده شده با کیفیت سود و مقایسه اطلاعات ارائه شده در نگاره‌های (۳) و (۵) به نظر می‌رسد میانگین کیفیت سود گزارش شده اولیه در سطح شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده صورت‌های مالی مورد بررسی پایین‌تر از میانگین کیفیت سود در سطح شرکت‌هایی است که اقدام به تجدید ارائه صورت‌های مالی خود نکرده‌اند. البته نتیجه‌گیری نهایی در مورد این موضوع مستلزم بررسی بیشتر است که در ادامه به آن پرداخته می‌شود.

نگاره (۵): آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش در سطح شرکت‌هایی که اقدام به تجدید ارائه‌کننده صورت‌های مالی خود کرده‌اند

متغیر	مشاهدات	میانگین	حداکثر	حداقل	انحراف معیار
کیفیت اقلام تعهدی	۱۰۱	۰/۰۵۷۸۳	۰/۲۲۳۱۹	۰/۰۰۰۳۲	۰/۰۵۰۸۸
توان پیش‌بینی سود	۱۰۱	۰/۰۹۴۸۱	۱/۱۷۱۵۵	۰/۰۰۱۹۱	۰/۱۳۲۶۲
محافظه کاری سود	۱۰۱	-۰/۰۱۵۳۴	۰/۲۹۳۶۲	-۰/۳۹۸۸۸	۰/۱۱۷۸۷
هموارسازی سود	۱۰۱	۱/۱۹۷۵۳	۶/۵۷۴۰۷	۰/۱۲۳۶۸	۱/۱۲۵۰۷

در نگاره (۶) نتایج آزمون فرضیه‌های پژوهش ارائه شده است. همان‌طور که در این نگاره مشاهده می‌شود، نتایج آزمون t مربوط به فرضیه اول نشان‌دهنده این است که بین میانگین کیفیت سود گزارش شده اولیه شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده صورت‌های مالی و میانگین کیفیت سود شرکت‌هایی که صورت‌های مالی خود را تجدید ارائه نکرده‌اند، از لحاظ تمامی معیارهای استفاده شده در پژوهش حاضر تفاوت معناداری وجود دارد. از این‌رو فرضیه اول پژوهش تأیید می‌شود. با توجه به رابطه بین معیارهای مذکور با کیفیت سود و مقادیر ارائه شده در نگاره‌های (۳) و (۵) چنین نتیجه‌گیری می‌شود که کیفیت سود گزارش شده اولیه شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده صورت‌های مالی از لحاظ تمامی معیارهای استفاده شده در پژوهش حاضر، پایین‌تر از میزان کیفیت سود شرکت‌هایی است که صورت‌های مالی خود را تجدید ارائه نکرده‌اند.

نگاره (۶): نتایج آزمون فرضیه‌های پژوهش

معیار کیفیت سود	فرضیه اول	فرضیه دوم	فرضیه سوم
کیفیت ارقام تعهدی	آماره آزمون t	-۲/۷۴۶	۲۴/۵۵۴
	سطح معناداری	۰/۰۰۷	۰/۰۰۱
	تفاوت میانگین‌ها	۰/۰۱۵۷۷	۰/۰۰۸۳۴
توان پیش‌بینی سود	آماره آزمون t	-۲/۰۱۱	۱۹/۳۸۴
	سطح معناداری	۰/۰۴۵	۰/۰۰۱
	تفاوت میانگین‌ها	۰/۰۳۰۱۹	۰/۰۱۸۳۸
محافظه‌کاری سود	آماره آزمون t	۱/۶۶۱	-۲/۴۷۱
	سطح معناداری	۰/۰۹۷	۰/۰۱۴
	تفاوت میانگین‌ها	۰/۰۲۲۷۸	۰/۰۱۱۷۹
هموارسازی سود	آماره آزمون t	۲/۰۷۰	-۲/۷۴۲
	سطح معناداری	۰/۰۳۹	۰/۰۰۶
	تفاوت میانگین‌ها	۰/۲۳۸۳۹	۰/۱۳۰۲۲

اگرچه فرضیه اول پژوهش مورد تأیید قرار گرفت، اما بررسی نتایج حاصل از آزمون فرضیه دوم نشان می‌دهد که شواهد تجربی کافی برای پذیرش آن وجود ندارد، از این‌رو فرضیه دوم پذیرفته نمی‌شود. به عبارتی بین میانگین کیفیت سود تجدید ارائه شده شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده صورت‌های مالی و میانگین کیفیت سود شرکت‌هایی که صورت‌های مالی خود را

تجدید ارائه نکرده‌اند، از لحاظ تمامی معیارهای استفاده شده در پژوهش حاضر تفاوت معناداری وجود ندارد. یکی از دلایل احتمالی رد فرضیه اصلی دوم، بهبود کیفیت سود تجدید ارائه شده نسبت به کیفیت سود گزارش شده اولیه در سطح شرکت‌های تجدید ارائه کننده صورت‌های مالی است که در آزمون فرضیه اصلی سوم مورد بررسی قرار گرفته است.

هم‌چنین بررسی نتایج حاصل از آزمون فرضیه سوم نشان می‌دهد که شواهد تجربی کافی برای رد فرضیه اصلی سوم پژوهش وجود ندارد، از این‌رو این فرضیه پذیرفته می‌شود. به عبارتی در شرکت‌های تجدید ارائه کننده صورت‌های مالی، بین کیفیت سود تجدید ارائه شده و کیفیت سود گزارش شده، از لحاظ تمامی معیارهای استفاده شده در پژوهش حاضر، تفاوت معناداری وجود دارد. لازم به ذکر است کیفیت سود تجدید ارائه شده نسبت به کیفیت سود گزارش شده اولیه، از لحاظ تمامی معیارهای استفاده شده در پژوهش حاضر، بیشتر است. بنابراین می‌توان نتیجه‌گیری کرد که تجدید ارائه صورت‌های مالی باعث بهبود کیفیت سود در این شرکت‌ها می‌شود. البته این بهبود کیفیت، با فاصله زمانی یک سال انجام می‌گردد که باید در مورد آن چاره‌ای اندیشیده شود.

به‌طور کلی نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های این پژوهش را می‌توان سازگار با مبانی نظری مطرح شده دانست. به بیان دیگر صورت‌های مالی تجدید ارائه شده نشانه‌ای از کیفیت پایین سود و ضعف سیستم گزارشگری مالی شرکت‌ها است. اگرچه کیفیت پایین سود گزارش شده با ارائه مجدد صورت‌های مالی در سال مالی بعد جبران می‌گردد؛ اما موجب گمراهی استفاده‌کنندگان از صورت‌های مالی خواهد شد، چرا که اطلاعات تجدید ارائه شده از لحاظ ویژگی به‌هنگام بودن در سطح پایینی قرار دارند. همچنین، یافته‌های پژوهش حاضر با نتایج پژوهش‌های انجام شده به وسیله ویدمن و هندریکس (۲۰۱۰)، کوین (۲۰۱۱)، اترج و همکاران (۲۰۱۲)، هرلی (۲۰۱۲)، بولو و همکاران (۱۳۹۱) و بهارمقدم و دولت‌آبادی (۱۳۹۱) مطابقت دارد.

نتیجه‌گیری و پیشنهادات

اکثر شرکت‌ها در ایران اقدام به تجدید ارائه صورت‌های مالی خود می‌کنند؛ زیاد بودن موارد تجدید ارائه نشان‌گر ارائه نادرست صورت‌های مالی منتشر شده دوره یا دوره‌های قبل

است که استفاده‌کنندگان بر مبنای آن‌ها تصمیم‌گیری کرده‌اند. از طرفی پایین بودن کیفیت سود ممکن است موجب انتقال ناعادلانه ثروت و تخصیص ناکارآمد منابع شود. از این رو هدف پژوهش حاضر بررسی تجربی کیفیت سود شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده صورت‌های مالی است که در بورس اوراق بهادار تهران پذیرفته شده‌اند. در این راستا، کیفیت اقلام تعهدی، توان پیش‌بینی سود، محافظه‌کاری سود و هموارسازی سود به عنوان سنجه‌های کیفیت سود در ۱۰۱ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی بازه زمانی ۱۳۹۰-۱۳۸۳ مورد بررسی قرار گرفتند.

یافته‌های حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد که اگرچه کیفیت سود گزارش شده اولیه شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده صورت‌های مالی به گونه‌ای معنادار پایین‌تر از کیفیت سود شرکت‌هایی است که صورت‌های مالی خود را تجدید ارائه نکرده‌اند؛ اما بین کیفیت سود تجدید ارائه شده شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده صورت‌های مالی و کیفیت سود شرکت‌هایی که صورت‌های مالی خود را تجدید ارائه نکرده‌اند، تفاوت معناداری وجود ندارد. هم‌چنین در سطح شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده صورت‌های مالی، کیفیت سود تجدید ارائه شده به‌طور معناداری بالاتر از کیفیت سود گزارش شده اولیه است. به عبارتی تجدید ارائه صورت‌های مالی باعث بهبود کیفیت سود شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده صورت‌های مالی می‌شود.

با توجه به یافته‌های پژوهش پیشنهادهای زیر ارائه می‌شود.

۱. به سازمان حسابرسی و بورس و اوراق بهادار پیشنهاد می‌شود در حوزه تدوین استانداردها و دستورالعمل‌ها مقرر کنند که شرکت‌ها در زمان مشخص شدن لزوم تجدید ارائه و پیش از انتشار اطلاعات مالی سال آتی اقدام به تهیه و انتشار صورت‌های مالی تجدید ارائه شده خود نمایند؛ تا استفاده‌کنندگان از صورت‌های مالی زودتر به اطلاعات تجدید ارائه شده که کیفیت بیشتری دارند، دسترس پیدا کنند. از آنجا که اطلاعات مالی با کیفیت‌تر منجر به کاهش عدم تقارن اطلاعاتی می‌گردد، بنابراین پیشنهاد مذکور در نهایت کاهش عدم تقارن اطلاعاتی را به دنبال خواهد داشت.

۲. از آنجا که در بسیاری از موارد پایین بودن کیفیت سود منجر به ارائه مجدد صورت‌های مالی می‌شود، به سازمان حسابرسی و سایر سازمان‌های تدوین‌کننده مقررات پیشنهاد می‌شود

برای جلوگیری از سوء استفاده مدیران از امکان ارائه مجدد صورت‌های مالی، استانداردها و مقررات لازم را در خصوص افزایش کیفیت سود وضع نمایند.

۳. به سازمان بورس و اوراق بهادار پیشنهاد می‌شود، شرکت‌هایی را که در سال‌های متمادی اقدام به تجدید ارائه صورت‌های مالی خود کرده‌اند، ملزم کند تا علاوه بر صورت‌های مالی مقایسه‌ای سال جاری و سال قبل، صورت‌های مالی مقایسه‌ای تجدید ارائه شده و گزارش شده اولیه را همراه با افشای مبالغ اقلام تجدید ارائه شده و دلایل آن‌ها ارائه نمایند.

۴. اعتبار مدیریت به آسانی می‌تواند در شرایط تجدید ارائه صورت‌های مالی آسیب ببیند. از طرفی کیفیت سود تجدید ارائه شده بالاتر از کیفیت سود گزارش شده اولیه شرکت‌هاست. بنابراین به مدیران پیشنهاد می‌شود با بهبود کیفیت سود گزارش شده احتمال ارائه مجدد صورت‌های مالی را کاهش داده و از این طریق از خدشه‌دار شدن اعتبار خود جلوگیری کنند.

۵. با توجه به بیشتر بودن کیفیت سود تجدید ارائه شده نسبت به سود گزارش شده اولیه، به استفاده‌کنندگان از صورت‌های مالی پیشنهاد می‌شود در صورت نیاز در تصمیمات اتخاذ شده خود بر مبنای سودهای گزارش شده اولیه تجدید نظر نمایند. همچنین به پژوهش‌گران توصیه می‌شود، در انجام پژوهش‌های خود اطلاعات صورت‌های مالی تجدید ارائه شده را نیز مد نظر قرار دهند.

با وجود فراوانی تجدید ارائه صورت‌های مالی در ایران، پیرامون این موضوع پژوهش‌های اندکی صورت گرفته و هنوز ابعاد ناشناخته شده زیادی از آن وجود دارد؛ بنابراین به منظور افزایش شناخت این پدیده پیشنهادهای زیر برای پژوهش‌های آتی ارائه می‌شود:

۱. انجام پژوهش حاضر با استفاده از سایر معیارهای کیفیت سود همچون ضریب واکنش سود.

۲. انجام پژوهش حاضر در بانک‌ها و مؤسسات مالی (شرکت‌های سرمایه‌گذاری، واسطه‌گری مالی و لیزینگ‌ها).

۳. انجام پژوهش حاضر در سطح هر یک از صنایع.

۴. بررسی مدیریت سود در شرکت‌های تجدید ارائه‌کننده صورت‌های مالی و مقایسه آن با شرکت‌هایی که اقدام به تجدید ارائه صورت‌های مالی خود نکرده‌اند.

پی‌نوشت‌ها

۱	Information intermediates	۲	Earnings quality
۳	Conservatism	۴	Closeness-to-cash
۵	Earnings management	۶	Restatement
۷	Irregularities	۸	Overstating firms
۹	T-test	۱۰	Paired t-test
۱۱	accruals quality	۱۲	Predictability
۱۳	Prudence	۱۴	Smoothness
۱۵	Variability		

منابع

- آقایی، محمدعلی، اعتمادی، حسین، انواری رستمی، علی اصغر، و زلفی، حسن. (۱۳۹۲). تأثیر تجدید ارائه صورت‌های مالی بر کیفیت ارقام تعهدی. فصل‌نامه پژوهش‌های تجربی حسابداری، ۲ (۳)، ۱۱۹-۱۴۷.
- بولو، قاسم، حساس یگانه، یحیی، و مومنی، سهیل. (۱۳۹۱). تأثیر تجدید ارائه صورت‌های مالی بر مدیریت سود و پایداری سود. فصل‌نامه مطالعات تجربی حسابداری مالی، ۱۰ (۳۳)، ۷۳-۹۶.
- بهارمقدم، مهدی، و دولت‌آبادی، مهدیه. (۱۳۹۱). بررسی مقایسه‌ای کیفیت سود گزارش شده با سود تجدید ارائه شده. فصل‌نامه تحقیقات حسابداری و حسابرسی، ۴ (۱۴)، ۵۲-۷۰.
- ثقفی، علی، امیری، مقصود، و کاظمی، حسین. (۱۳۹۰). مطالعه تجربی پیرامون محتوای اطلاعاتی سود متعاقب تجدید ارائه صورت‌های مالی. فصل‌نامه نظریه‌های نوین حسابداری، ۱ (۱)، ۱-۲۲.
- رحمانی، علی، و نجف‌تومرایی، المیرا. (۱۳۹۱). تجدید ارائه صورت‌های مالی و ریسک اطلاعاتی. فصل‌نامه مطالعات تجربی حسابداری مالی، ۱۰ (۳۴)، ۳۳-۵۴.
- شریعت‌پناهی، سیدمجید، و کاظمی، حسین. (۱۳۸۹). تأثیر ارائه مجدد صورت‌های مالی بر محتوای اطلاعاتی سود. فصل‌نامه مطالعات حسابداری، ۲۶، ۱-۲۸.
- کمیته تدوین استانداردهای حسابداری (۱۳۸۸). استانداردهای حسابداری، چاپ شانزدهم، تهران: انتشارات سازمان حسابرسی.
- نمازی، محمد، و رضایی، حمیدرضا. (۱۳۹۱). تأثیر نرخ تورم بر کیفیت سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. فصل‌نامه پژوهش‌های تجربی حسابداری، ۲ (۵)، ۶۷-۹۱.

نیکبخت، محمدرضا، و رفیعی، افسانه. (۱۳۹۱). تدین الگوی عوامل مؤثر بر تجدید ارائه صورت‌های مالی در ایران. *مجله دانش حسابداری*، ۹، ۱۷۶-۱۹۴.

- Abdelghany, K. E. (2005). Measuring the quality of earning. *Managerial Auditing Journal*, 20, 1001-1015.
- Balsam, S., Krishnan, J., and Yang, J. (2003). Auditor industry specialisation and earnings quality. *Auditing: A journal of practice and theory*, 22, 71-97.
- Barth, M. E., Landsman, W. R., and Lang, M. H. (2008). International accounting standards and accounting quality. *Journal of Accounting Research*, 46 (3), 467-498.
- Bellovary, J. L., Giacomino, D. E. and Akers, M. D. (2005). Earnings quality: it's time to measure and report. *The CPA Journal*, 75, 11, *ABI/INFORM Global*, November, 32-37.
- Callen, J. L., Livnat, J., and Segal, D. (2006). Accounting restatements: Are they always bad news for investors? *Journal of Investing*, 15 (3), 57-68.
- Cheng, C.S.A., Johnston, J., and Zishang Liu, C. (2013). The supplemental role of operating cash flows in explaining share returns: Effect of various measures of earnings quality. *International Journal of Accounting and Information Management*, 21(1), 53-71.
- Dechow, P. M. (1994). Accounting earnings and cash flows as measures of firm performance the role of accounting accruals. *Journal of Accounting and Economic*, 18 (1), 3-42.
- Dechow, P. M., and Dichev, D. (2002). The quality of accruals and earnings: The role of accrual estimation errors. *The Accounting Review*, 77 (1), 35-59.
- Ettredge, M., Huang, Y., and Zhang W. (2012). Earnings restatements and differential timeliness of accounting conservatism. *Journal of Accounting and Economics*, 53, 489-503.
- Francis, J., Lafond, R., Olsson, P. M., and Schipper, K. (2005). The market pricing of accruals quality. *Journal of Accounting and Economics*, 39 (2), 295-327.
- Francis, J., Olsson, P. M., and Schipper, K. (2008). Earnings quality. *Foundations and Trends in Accounting*, 1 (4), 259-340.
- Givoly, D., Hayn, C. K., and Natarajan, A. (2007). Measuring reporting conservatism. *The Accounting Review*, 82 (1), 65-106.
- Herly, M. (2012). Earnings quality in restating firms: Empirical evidence. *Master Thesis*, The Aarhus University.
- Hribar, P., and Jenkins, K. T. (2004). The effect of accounting restatements on earnings revisions and the estimated cost of capital. *Review of Accounting Studies*, 9(2-3), 337-356.

- Huang, Y. J. and Zhang, W. (2009). Earnings Restatements and Subsequent Accounting Conservatism *Working paper, Available at: <http://ssrn.com/abstract=1267240>*.
- Kevin, W. H. (2011). Changes in the predictive ability of earnings around earnings restatements. *Review of Accounting and Finance, 10 (2)*, 155-175.
- Kravet, T., and Shevlin, T. (2010). Accounting restatements and information risk. *Review of Accounting Studies, 15 (2)*, 264-94.
- Leuz, C., Nanda, D., and Wysocki, P. D. (2003). Earnings management and investor protection: An international comparison. *Journal of Financial Economics, 69 (3)*, 505-527.
- Levitt, A. (1998). The numbers game speech delivered at the NYU Center for Law and Business, New York, NY, September 28, *Available at: www.sec.gov*.
- Myers, J. N., Myers, L. A., and Omer, T. C. (2003). Exploring the auditor° client relationship and the quality of earnings: A case for mandatory auditor rotation. *The Accounting Review, 78 (3)*, 779-800.
- Penman, S. H., and Zhang, X-J. (2002). Accounting conservatism, the quality of earnings, and stock returns. *The Accounting Review, 77 (2)*, 237- 264.
- Schipper, K., and Vincent, L. (2003). Earnings quality. *Accounting Horizons, 17*, 97-111.
- Scholer, F. (2004). The quality of accruals and earnings and the market pricing of earnings quality. *Working paper, Available at: <http://econpapers.repec.org/paper/hhbaarbfr/2004-001.htm>*.
- Scholz, S. (2008). *The Changing Nature and Consequences of Public Company Financial Restatements*. University of Kansas School of Business, The Department of the Treasury.
- Visvanathan, G. (2006). An empirical investigation of 'closeness to cash' as a determinant of earnings response coefficients. *Accounting and Business Research, 36 (2)*, 109-120.
- White, G., Sondhi, A., and Fried, D. (2003). *The analysis and use of financial statements*, 3^{ed} edition, New York: John Wiley and Sons.
- Wiedman, C. I., and Hendricks, K. B. (2010) Firm accrual quality surrounding restatements. *Working paper, CAAA Annual Conference 2011. Available at: <http://ssrn.com/abstract=1519920>*